

ඩෙන්සිල් පීරිස්

හත් දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලක වැඩිමලා වශයෙන් 1917 මාර්තු 15 වැනිදා මෙලොව එළිය දුටු ඩෙන්සිල් පීරිස් මහතා දාහත් වැනි වියේදී අධ්‍යාපනය අහහැර දමා රැකියාවක් සොයා ගියේ ඔහුගේ පියා අකාලයේ අඅභාවප්‍රාප්ත වූ හෙයිනි.

ඒසේ ජීවිතා වෘත්තියක් සොයා ගිය ඩෙන්සිල් ලේක් හවුස් ආයතයට බැඳුණේය. කාලයාගේ ඇවෑමෙන් හෙතෙම දිනපතා හා ඉරිදා පුවත්පත් හි කාර්ය පදවියට පත් වූයේය.

මේ කාලය තුළ දිනපතා සවස පුවත්පතක් වූ ජනතා පත්තරයේ ආරම්භ කතුවරයා වූ ඔහු සිටිමිණ පත්තරයේ කාර්යාල දුරය මෙන්ම ලේක් හවුස් ආයතනයේ සියලු ප්‍රකාශන වල ප්‍රධාන කාර්යාල දුරය මෙන්ම ලේක් හවුස් ආයතනයේ සියලු ප්‍රකාශන වල ප්‍රධාන කාර්යාල පදවිය හෙබ විය. ඒ සමඟම ඔහු ඇසෝසියේට්ට් ප්‍රෙස් ඔෆ් ප්‍රවෘත්ති ඒජන්සියේ ශ්‍රී ලංකා ලියුම්කරු වශයෙන් ද කටයුතු කළේ ය.

දේශපාලන ලිපි ලේඛන රචනය සම්බන්ධයෙන් පමණක් නොව නාට්‍ය කලා විෂය පිලිබඳ ලිපි ලිවීම අතින් ද ඩෙන්සිල් මහතා බෙහෙවින් ප්‍රකටව සිටියේය. හැත්තැව දශකයේ දී දේශීය කලාකරුවන්ගේ අභිවෘද්ධිය උදෙසා ක්‍රියාත්මක වූ වර්ත අතර පුරෝගාමියකු වූ ඩෙන්සිල් මෙරට කලාකරුවන්ට අතිමහත් ප්‍රසිද්ධියක් ලබා දුන්නේය. 1970 දශකයේ දී ලේක් හවුස් පුවත්පත් රජයට ගැනීමේ ප්‍රතිපත්තියට එරෙහිව අභිත සටනක යෙදුණු ඩෙන්සිල් ලේක් හවුස් ආයතනය රජයට පවරාගනු ලැබීමෙන් පසුව රටින් පිටමංව ඉන්දියාව බලා ගියේ ය. කලක් ඔබ්සර්වර් පත්තරයේ කතුවරයා ව සිටි ටාසි විට්ටච්චි ඉන්දියාවෙහි දී නේසිල්ට මුණ ගැසුණු අතර දෙදෙනා එක්ව ඒමින් නමින් සතිපතා පත්‍රයක් ආරම්භ කළහ. ඉන් අනතුරුව ආර් ඊස්ටන් ඉකොනොමික් රිවිව් ප්‍රකාශනයට සම්බන්ධ වූ ඩෙන්සිල් එකී කලාපීය කතුවරයා වශයෙන් සේවය කළේය. ඒ වකවානුව තුළ හෙතෙම විවිධ රාජ්‍ය නායකයන් සම්මුඛ සාකච්ඡාවලට සහභාගී කර ගනිමින් ඉතා පුළුල් සංචාරයක යෙදුණේය. ඩෙන්සිල් පීරිස් මහතා සම්මුඛ සාකච්ඡාවලට සහභාගී කර ගනිමින් ඉතා පුළුල් සංචාරයක යෙදුණේය. ඩෙන්සිල් පීරිස් මහතා සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වූ නායක නායිකාවන් අතර සුල්ෆිකාර් අලි භුට්ටෝ, ඉන්දිරා ගාන්ධි ගාන්ධි සහ අයතල්ලා කුමේනි ද වූහ.

හොඳම ජාත්‍යන්තර පුවත්පත් කලාවේදී සම්මානය දිනා ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඩෙන්සිල් පීරිස් මහතා හොංකොංහි සිට ලන්ඩන් බලා ගියේ එහිදී ප්‍රකාශයට පත් කැරෙන සවුත් මැගසින් නම් ප්‍රකාශනයේ ආරම්භක කාර්යාල වශයෙනි. මෙය ආසියාවේත් තුන්වැනි ලෝකයේ රටවලත් ඉතා පුළුල්ව ව්‍යාප්ත වන සඟරාවකි.

ඩෙන්සිල් පීරිස් කලාවටත්, ශාස්ත්‍රීය සංගීතයටත් බෙහෙවින් ආදරය කළ රසවතෙකි. 1956 ඇන්ඩ් ආර්ටර් (1956 හා ඉන් පසු) නැමති ඉංග්‍රීසි කෘතියේත්, වියට්නාමය හා කාම්බෝජය නම් සිංහල ග්‍රන්ථයේත් කතුවරයා වූයේ ද ඩෙන්සිල්ය.

හැට අටවැනි වියට පත්ව සිටි ඩෙන්සිල් ලන්ඩනයේ දී අවසන් හුස්ම හෙළන විට ඔහුගේ පුවත්පත් කලා වෘත්තීය පනස් වසර ඉක්මවා ගොස් තිබිණි. ඩෙන්සිල්ගේ අන්තිම කැමැත්ත අනුව ඔහුගේ භෂ්මාවශේෂයෙන් කොටසක් ලන්ඩනයේ කාල්මාක්ස්ගේ සුසානාගාරයේ ප්‍රතිවිරුද්ධ පැත්තෙහි හයි ගේට් සුසාන භූමියෙහි තැන්පත් කෙරුණු අතර සෙස්ස කොළඹට ගෙනෙන ලද්දේ ය.

Denzil Peiris

Born on March 15, 1917, the eldest in a family of seven, Denzil Peiris had to give up his studies owing to the untimely death of his father. At 17, he joined Lake House and subsequently become Editor of both the 'Daily Observer' and the 'Sunday Observer'.

During this period, Mr. Peiris also launched the 'Janatha' and 'Silumina' and reached the topmost post of Editors-in-Chief of Lake House. He was also the correspondent for the Associated Press of America, in Sri Lanka.

He was well known not only for political writings, but also for articles on drama and art. In the pre-1970's he promoted local artists by giving them wide publicity. In 1970, he fought fearlessly against the government takeover of Lake House, a battle which he lost. Therefore, he went to India and with another former Editor of the 'Sunday Observer', Tarzie Vittachi, started 'Asian' a weekly paper.

Later he joined the 'Far Eastern Economic Review' as its Regional Editor, going on to become the Editor during which time he travelled widely interviewing eminent personalities including Zulfikar Ali Bhutto, Indira Gandhi and Ayatollah Khomeini.

On winning an award as the best International Journalist, Mr. Peiris moved from Hong Kong to London as the Founder Editor of the 'South Magazine' published in London. This magazine had a wide circulation in Asia and many other Third World countries.

He authored '1956 and After' and also the Sinhala book 'Vietnam and Cambodia'.

When he died at the age of 68 in London, according to his wishes, some of his ashes were interred at High Gate Cemetery opposite Karl Marx's tomb and the balance brought to Colombo.